

Document de ședință

B8-0182/2019 }
B8-0183/2019 }
B8-0185/2019 }
B8-0189/2019 }
B8-0192/2019 }
B8-0196/2019 }
B8-0197/2019 } RC1

13.3.2019

PROPUNERE COMUNĂ DE REZOLUȚIE

depusă în conformitate cu articolul 135 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (4) din Regulamentul de procedură

în locul următoarelor propuneri de rezoluție:

B8-0182/2019 (Verts/ALE)
B8-0183/2019 (EFDD)
B8-0185/2019 (ECR)
B8-0189/2019 (GUE/NGL)
B8-0192/2019 (ALDE)
B8-0196/2019 (S&D)
B8-0197/2019 (PPE)

referitoare la situația drepturilor omului în Guatemala
(2019/2618(RSP))

Roberta Metsola, Marijana Petir, Pavel Svoboda, Tunne Kelam, Milan Zver, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Eduard Kukan, Elisabetta Gardini, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Cristian Dan Preda, Patricija Šulin, Tomáš Zdechovský, Adam Szejnfeld, Csaba Sógor, Jarosław Wałęsa, Andrzej Grzyb, Elmar Brok, Ivo Belet, Sandra Kalniete, Dubravka Šuica, Andrey Kovatchev, Francis Zammit Dimech, Seán Kelly,

RC\1179599RO.docx

PE635.442v01-00 }
PE635.443v01-00 }
PE635.445v01-00 }
PE635.449v01-00 }
PE635.452v01-00 }
PE635.546v01-00 }
PE635.457v01-00 } RC1

**Deirdre Clune, Ivana Maletić, Laima Liucija Andrikienė, László Tőkés,
Inese Vaidere, Stanislav Polčák, Jiří Pospíšil**

în numele Grupului PPE

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Ramón Jáuregui Atondo
în numele Grupului S&D

**Charles Tannock, Karol Karski, Ryszard Czarnecki, Ruža Tomašić, Jana
Žitňanská**

în numele Grupului ECR

**Beatriz Becerra Basterrechea, Petras Auštrevičius, Izaskun Bilbao
Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Marian Harkin, Ivan
Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier
Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo
Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko
Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen,
Matthijs van Miltenburg, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperä**

în numele Grupului ALDE

Molly Scott Cato

în numele Grupului Verts/ALE

**Xabier Benito Ziluaga, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat,
Tania González Peñas, Lola Sánchez Caldentey, Luke Ming Flanagan,
Dimitrios Papadimoulis**

în numele Grupului GUE/NGL

**Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Isabella Adinolfi, Rolandas
Paksas**

în numele Grupului EFDD

Rezoluția Parlamentului European referitoare la situația drepturilor omului în Guatemala (2019/2618(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere Rezoluția sa din 15 martie 2007 referitoare la Guatemala¹, Rezoluția sa din 11 decembrie 2012 referitoare la proiectul de decizie a Consiliului privind încheierea Acordului de instituire a unei asocieri între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și America Centrală, pe de altă parte², și Rezoluția sa din 16 februarie 2017 referitoare la Guatemala, în special la situația apărătorilor drepturilor omului³,
- având în vedere vizita Subcomisiei sale pentru drepturile omului în Mexic și Guatemala în februarie 2016 și raportul final al acesteia,
- având în vedere raportul Delegației pentru relațiile cu țările din America Centrală referitor la vizita acesteia în Guatemala și Honduras, care a avut loc în perioada 16-20 februarie 2015,
- având în vedere vizita Delegației pentru relațiile cu țările din America Centrală în Guatemala, care a avut loc între 28 octombrie și 1 noiembrie 2018,
- având în vedere Rezoluția sa din 25 octombrie 2016 referitoare la răspunderea întreprinderilor pentru încălcări grave ale drepturilor omului în țările terțe⁴,
- având în vedere programul indicativ multianual pentru perioada 2014-2020 pentru Guatemala și angajamentul său de a contribui la soluționarea conflictelor, la pace și la securitate,
- având în vedere programele Uniunii Europene de sprijinire a sectorului justiției din Guatemala, în special SEJUST,
- având în vedere Orientările UE cu privire la apărătorii drepturilor omului și Cadrul strategic al UE privind drepturile omului, care angajează implicarea UE în legătură cu apărătorii drepturilor omului,
- având în vedere Programul anual de acțiune al UE pentru 2018 în favoarea Guatemalei pentru o creștere economică durabilă și favorabilă incluziunii în zona adiacentă Guatemalei și în vecinătatea sa și pentru sprijinirea mandatului extins al Comisiei internaționale împotriva impunității în Guatemala (CICIG),

¹ JO C 301 E, 13.12.2007, p. 257.

² JO C 434, 23.12.2015, p. 181.

³ JO C 252, 18.7.2018, p. 196.

⁴ JO C 215, 19.6.2018, p. 125.

- având în vedere semnarea unui acord între CICIG și Curtea Supremă a Guatemalei în august 2017,
 - având în vedere declarația purtătorului de cuvânt al Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE) din 2 septembrie 2018, cu privire la hotărârea guvernului din Guatemala de a nu reînnoi mandatul CICIG,
 - având în vedere scrisoarea comună a președintelui Grupului de lucru al ONU pentru disparițiile forțate sau involuntare și a raportorului special al ONU pentru promovarea adevărului, dreptății, despăgubirilor și garanțiilor de nerepetare, adresată președintelui Guatemalei, la 6 aprilie 2018,
 - având în vedere declarația din 10 septembrie 2018 a Înalțului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului, Michelle Bachelet, referitoare la decizia guvernului din Guatemala de a nu prelungi mandatul CICIG,
 - având în vedere declarația din 6 martie 2019 a Înalțului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului, Michelle Bachelet, privind legislația din Guatemala referitoare la organizațiile neguvernamentale pentru dezvoltare,
 - având în vedere ultimul Raport al Human Rights Watch privind Guatemala,
 - având în vedere Constituția Guatemalei,
 - având în vedere articolul 135 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât, datorită în mare parte colaborării dintre Parchetul General din Guatemala și Comisia internațională împotriva impunității în Guatemala (CICIG), sprijinită de ONU, înființată în 2007 pentru a investiga criminalitatea organizată și a întări eforturile locale de consolidare a statului de drept, Guatemala a continuat să facă unele progrese în urmărirea penală a cazurilor de încălcare a drepturilor omului și a cazurilor de corupție;
- B. întrucât numărul asasinatelor și atacurilor împotriva apărătorilor, organizațiilor și comunităților care lucrează în domeniul drepturilor economice, sociale, culturale și de mediu a crescut în Guatemala în ultimii ani; întrucât, în 2018, numărul total de atacuri împotriva apărătorilor drepturilor omului și a populațiilor indigene, în special împotriva celor care își desfășoară activitatea în domeniul drepturilor funciare și teritoriale, a fost de 391, potrivit unui raport al Unității pentru protecția apărătorilor drepturilor omului din Guatemala (UDEFEGUA), inclusiv 147 de cazuri de incriminare și 26 de asasinat, o creștere de 136 % față de 2017;
- C. întrucât apărătorii drepturilor omului se confruntă, de asemenea, cu amenințări, intimidare, stigmatizare și campanii de defăimare din partea unor actori privați și a autorităților din Guatemala, precum și cu persecuții judiciare; întrucât utilizarea abuzivă a procedurilor penale împotriva apărătorilor drepturilor omului pentru a preveni sau a sancționa activitatea acestora rămâne un motiv de îngrijorare;

- D. întrucât numărul atacurilor împotriva jurnaliștilor este, de asemenea, foarte îngrijorător, în 2017 fiind înregistrate 93 de atacuri, dintre care patru asasinat; întrucât, având în vedere concentrarea continuă a proprietății asupra mass-mediei în mâinile câtorva companii, organele de presă și jurnaliștii independenți continuă să fie supuși atacurilor și amenințărilor;
- E. întrucât violența împotriva femeilor rămâne o problemă gravă în Guatemala, după cum reiese din faptul că numărul deceselor violente în rândul femeilor a crescut cu 8 %, ajungând la 662 de cazuri; întrucât, în 2017, cu ocazia Zilei Internaționale a Femeii, 41 de fete au murit într-un incendiu care a izbucnit într-un cămin de stat pentru minori, unde fuseseră închise în urma unui protest împotriva abuzurilor comise de gardieni; întrucât rata impunității pentru crimele din Guatemala se ridică la 97 %;
- F. întrucât, începând din 2007, CICIG luptă împotriva corupției și a impunității la invitația guvernului din Guatemala și în strânsă colaborare cu instituțiile naționale din țară, pentru a identifica și ajuta la desființarea instituțiilor parastatale, și contribuie la consolidarea capacităților instituțiilor judiciare și de securitate ale țării;
- G. întrucât, după patru prelungiri ale mandatelor succesive de doi ani ale CICIG, guvernul din Guatemala a solicitat Secretarului General al ONU ca mandatul acesteia să fie reînnoit încă o dată până în septembrie 2019, consolidând astfel și mai mult guvernanta prin anchetele cu impact ridicat ale CICIG și sprijinul acordat statului de drept în Guatemala, precum și consolidând realizările acesteia în ceea ce privește reducerea semnificativă a corupției și combaterea impunității activităților nestatale având legături cu statul (CIACS);
- H. întrucât, în aprilie 2018, CICIG și Ministerul Public au prezentat rezultatul noilor anchete privind finanțarea ilegală a partidului FCN, aflat la putere, în timpul campaniei sale electorale; întrucât, în iulie 2018, Curtea Supremă de Justiție a planificat o investigație a activităților președintelui Jimmy Morales cu privire la finanțarea ilegală a campaniei sale electorale;
- I. întrucât, la sfârșitul lunii august 2018, guvernul din Guatemala a anunțat anularea mandatului CICIG începând cu septembrie 2019; întrucât, la scurt timp după aceea, guvernul a interzis, de asemenea, revenirea în țară a directorului CICIG, Iván Velásquez, și ulterior a anulat vizele pentru 11 angajați ai CICIG care au investigat cazuri de corupție la nivel înalt; întrucât, în ianuarie 2019, guvernul a anulat în mod unilateral acordul cu ONU privind CICIG cu efect imediat și a solicitat ca CICIG să părăsească țara; întrucât Iván Velásquez este, de asemenea, pus sub acuzare și face obiectul unor campanii de denigrare în curs;
- J. întrucât aceste măsuri au fost contestate și anulate de către Curtea Constituțională a Guatemalei; întrucât Curtea Constituțională a dispus, cu unanimitate de voturi, ca guvernul să permită intrarea în țară a lui Iván Velasquez; întrucât aceste hotărâri au fost ignorate de guvern; întrucât Congresul a pregătit o acțiune împotriva Curții Constituționale și a membrilor săi, ceea ce a condus la un conflict flagrant cu statul de drept;

- K. întrucât proiectul de lege de reformă nr. 5377 de modificare a Legii privind reconcilierea națională, aprobat de Congres la începutul lunii martie 2019, în a doua lectură din cele trei prevăzute, ar extinde amnistia pentru toate crimele comise de forțele de securitate interne și de persoane care acționează în numele guvernului, inclusiv crimele împotriva umanității, cum ar fi tortura, disparițiile forțate și genocidul; întrucât Înaltul Comisar al ONU pentru Drepturile Omului și Comisia Interamericană pentru Drepturile Omului (IACHR) și-au exprimat îngrijorarea cu privire la proiectul de lege și au solicitat ca legislația existentă să nu fie modificată;
- L. întrucât, potrivit IACHR, proiectul de lege de reformă nr. 5377 nu respectă angajamentele internaționale ale Guatemalei, ar încălca dreptul internațional și încalcă dispozițiile articolului 171 litera (g) din Constituția Guatemalei, deoarece toate persoanele aflate în închisoare care au fost găsite vinovate de crime politice și crime împotriva umanității comise în timpul conflictului armat și care au fost condamnate pentru acestea ar fi eliberate în câteva ore;
- M. întrucât populația Guatemalei trebuie să îndure un nivel extrem de ridicat de insecuritate, și întrucât Poliția civilă națională (PNC) a fost grav subminată în ultimii ani; întrucât au existat acuzații de intimidare și amenințări la adresa magistraților, a judecătorilor, a procurorilor și a actorilor judiciari care au cooperat cu CICIG;
- N. întrucât accesul la justiție, condițiile de detenție, comportamentul poliției și acuzațiile de tortură, la care se adaugă corupția, coluziunea și impunitatea la scară largă, rămân un motiv serios de îngrijorare;
- O. întrucât Ombudsmanul pentru drepturile omului, al cărui buget a fost tăiat, Ministerul Public și sistemul juridic din Guatemala au luat măsuri importante împotriva impunității și pentru recunoașterea drepturilor omului; întrucât autoritățile din Guatemala încearcă în mod evident să aducă atingere luptei împotriva corupției și a impunității, precum și statului de drept;
- P. întrucât, potrivit UDEFEGUA, victimele atacurilor au fost în cea mai mare parte lideri indigeni care apărau dreptul la pământ și teritoriu; întrucât Raportorul special al ONU și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu drepturile indigene în urma unor plângeri privind proiecte hidroelectrice, miniere și agroindustriale ale căror licențe și activități au dus la încălcarea drepturilor popoarelor indigene; întrucât Raportorul special al ONU a afirmat, de asemenea, că este îngrijorător faptul că protestele pașnice ale comunităților sunt tratate de stat și de părțile terțe implicate ca situații conflictuale de natură penală care afectează siguranța publică; întrucât Aura Lolita Chávez, apărătoarea indigenă guatemaleză a mediului și finalistă a Premiului Saharov pe 2017 al Parlamentului European a părăsit țara după atacuri grave, amenințări cu moartea și acte de defăimare și s-ar confrunța cu diverse procese judiciare dacă s-ar întoarce;
- Q. întrucât, la 9 octombrie 2018, membrii Rezistenței pașnice a mișcării pentru microregiunea Ixquisis, printre alții, au fost atacați de agenții antirevoltă ai PNC, ceea ce a dus la rănirea a șase protestatari;

- R. întrucât ambasadorul Suediei în Guatemala a fost declarat persona non grata (declarație anulată ulterior de către Curtea Constituțională) pentru presupusa susținere a activității CICIG din țară;
- S. întrucât sunt prevăzute alegeri generale și prezidențiale în Guatemala pe 16 iunie și 11 august 2019;
- T. întrucât dezvoltarea și consolidarea democrației și a statului de drept, precum și respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale trebuie să facă parte integrantă din politica externă a UE, inclusiv din Acordul de asociere încheiat în 2012 între Uniunea Europeană și țările din America Centrală; întrucât acest acord include o clauză referitoare la democrație, care este un element esențial al acordului; întrucât Guatemala este al treilea cel mai mare beneficiar din America Centrală al asistenței bilaterale pentru dezvoltare acordate de UE, asistența respectivă ridicându-se la 167 de milioane EUR în perioada 2014-2020 și axându-se pe securitatea alimentară, soluționarea conflictelor, pace, securitate și competitivitate,
1. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la numărul tot mai mare de asasinat și de acte de violență și la lipsa de securitate pentru toți cetățenii, mai ales pentru femei și apărătorii drepturilor omului; reamintește importanța unui sistem de justiție independent și eficace și necesitatea de a pune capăt impunității; regretă faptul că guvernul din Guatemala continuă să încalce statul de drept și separarea puterilor; reamintește că separarea puterilor și respectarea statului de drept constituie un principiu esențial al democrațiilor liberale;
 2. invită autoritățile guatemaleze să pună capăt tuturor actelor de intimidare a societății civile din Guatemala, îndeosebi a organizațiilor pentru drepturile omului, să respecte ordinea constituțională și să garanteze drepturile fundamentale ale tuturor cetățenilor guatemalezi; subliniază că o societate civilă dinamică este esențială pentru un stat mai responsabil, mai receptiv, mai incluziv și mai eficient la toate nivelurile și, prin urmare, mai legitim; insistă ca toate instituțiile care apără democrația constituțională și drepturile omului în Guatemala să fie sprijinite și consolidate; reamintește că este esențial să se garanteze un sistem judiciar independent și să se asigure un sistem juridic imparțial; atrage atenția că acestea sunt esențiale pentru a consolida eforturile de combatere a corupției și a impunității; consideră că acuzațiile de intimidare și amenințările la adresa magistraților, a judecătorilor și a procurorilor ar trebui să conducă la acțiuni imediate pentru a proteja instituțiile judiciare ale țării și pe reprezentanții acestora; îndeamnă executivul guatemalez să asigure fără întârziere independența sistemului judiciar și să garanteze libertatea presei și a mass-mediei;
 3. este convins că CICIG a jucat un rol esențial în Guatemala și că activitatea sa de combatere a impunității și a corupției și de pregătire a anchetelor pentru procesele desfășurate de instituțiile guatemaleze este crucială pentru respectarea statului de drept; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la situația actuală cu care se confruntă CICIG în Guatemala și solicită guvernului guatemalez să pună capăt tuturor atacurilor ilegale împotriva CICIG și a personalului său național și internațional;

4. salută, în acest context, decizia de punere în aplicare a Comisiei din septembrie 2018 de a sprijini extinderea mandatului CICIG cu o sumă suplimentară de 5 milioane EUR din Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD) destinată programului anual de acțiune pentru Guatemala pe 2018; invită Comisia să verse în regim de urgență suma convenită de 5 milioane EUR și să continue toate programele aprobate cu CICIG; solicită Comisiei să fie pregătită să coopereze cu CICIG după septembrie 2019 și să o finanțeze în continuare, sprijinind activ o astfel de prelungire;
5. este convins că propunerea de modificare a legii privind reconcilierea națională reprezintă o amenințare semnificativă la adresa statului de drept din Guatemala și ar submina drastic progresele importante obținute de instanțele naționale în lupta împotriva impunității; împărtășește opinia Înalțului Comisar al ONU că amnistia prevăzută în proiectul de lege pentru cei care încalcă drepturile omului, autorii crimelor împotriva umanității și criminalii de război ar alimenta și mai mult violența în țară; observă că astfel de acțiuni violente ar putea include acte de răzbunare comise de deținuții eliberați, care ar putea conduce la destabilizarea societății; îndeamnă, așadar, Congresul Guatemalei să nu adopte proiectul de lege;
6. solicită realizarea unui studiu independent sub egida Organizației Națiunilor Unite, care să reflecte impactul final al activității CICIG asupra sistemului de justiție din Guatemala și contribuția sa la stabilitatea politică a țării, precum și rezultatul acordului semnat între CICIG și Curtea supremă electorală;
7. este îngrijorat de propunerea legislativă privind organizațiile neguvernamentale pentru dezvoltare; solicită Congresului Guatemalei ca, în conformitate cu avizul tehnic al Oficiului Înalțului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului, să nu adopte acest proiect de lege, care, dacă ar fi adoptat, ar putea limita libertatea de exprimare și cea de întrunire a ONG-urilor, ar putea limita accesul acestora la finanțare și restrânge definiția lor, limitându-le astfel sfera de acțiune și afectându-le activitățile, și ar putea conduce la interzicerea lor arbitrară; reamintește autorităților și instituțiilor din Guatemala că este necesar să creeze și să mențină un mediu sigur și favorabil pentru ca ONG-urile să își exprime liber opiniile și să își desfășoare activitatea în beneficiul întregii societăți;
8. își exprimă îngrijorarea cu privire la plângerile referitoare la lipsa unor consultări libere, prealabile și în cunoștință de cauză (Convenția nr. 169 a OIM); reamintește recomandarea Raportorului special al ONU ca drepturile popoarelor indigene să fie pe deplin respectate în conformitate cu standardele internaționale, care includ dreptul la o consultare liberă, prealabilă și în cunoștință de cauză; reamintește că întreprinderile naționale și internaționale au obligații care decurg direct din tratate și din alte norme naționale și internaționale privind drepturile omului și drepturile de mediu, aplicabile de-a lungul lanțurilor lor valorice, și că, dacă se constată că întreprinderile au provocat sau au contribuit la un prejudiciu, ele trebuie să le ofere persoanelor sau comunităților afectate măsuri reparatorii efective sau să participe la acestea; relevă că printre aceste măsuri se numără cele de restituire, despăgubire, reabilitare și garanții privind nerepetarea; reamintește că guvernele au responsabilitatea de a proteja drepturile omului și de a-i aduce în fața justiției pe cei care încalcă aceste drepturi;

9. își reiterează solicitarea privind protecția apărătorilor drepturilor omului, în special a femeilor apărătoare ale drepturilor omului; salută și sprijină acțiunile întreprinse până în prezent de ambasadele europene și Delegația UE din Guatemala; solicită Uniunii Europene să mențină și, dacă este necesar, să extindă proiectele care sprijină activitățile organizațiilor naționale și internaționale din Guatemala;
10. insistă ca autoritățile guatemaleze să proclame și să asigure protecția juridică și fizică a finalistei Premiului Saharov Lolita Chávez, în cazul în care aceasta s-ar decide să se întoarcă în țara sa;
11. îndeamnă ca alegerile din Guatemala să se desfășoare într-o manieră pașnică și transparentă și să fie asigurată securitatea tuturor candidaților; accentuează că Curtea supremă electorală trebuie să acționeze independent, fără imixțiuni ale instituțiilor de stat sau ale actorilor statali; se oferă să trimită o misiune UE de experți electorali;
12. deplânge faptul că, după mai mult de 20 de ani, acordurile de pace guatemaleze nu au fost încă puse în aplicare și chiar există pericolul abandonării lor; încurajează ferm toți actorii naționali și internaționali să depună toate eforturile posibile pentru a accelera aplicarea lor deplină; în acest sens, invită guvernul guatemalez să asigure controlul democratic și politic, precum și profesionalizarea PNC și a altor instituții, cum ar fi CONRED, coordonatorul național pentru limitarea catastrofelor, pentru a preveni militarizarea lor și canalizarea fondurilor umanitare prin intermediul armatei, deoarece acest lucru nu este conform cu obiectivele acordurilor de pace;
13. reamintește guvernului guatemalez că Acordul de asociere UE-America Centrală include ca element esențial o clauză privind drepturile omului, iar statutul de membru poate fi suspendat în cazul încălcării clauzei respective; invită Uniunea Europeană și statele sale membre să recurgă la mecanismele prevăzute în Acordul de asociere și Acordul de dialog politic și de cooperare pentru a încuraja insistent Guatemala să urmărească un plan ambițios în domeniul drepturilor omului și combaterea impunității;
14. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, președintelui, guvernului și parlamentului Republicii Guatemala, Comisiei internaționale împotriva impunității în Guatemala (CICIG), Secretariatului pentru integrarea economică a Americii Centrale (SIECA), Parlamentului Central American și copreședinților Adunării Parlamentare Euro-Latinoamericane.